

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia

kwiecień 2019

Dane i analizy
www.dane-i-analizy.pl

Performance measurement Doświadczenia międzynarodowe

Adam Kozierkiewicz

Trzecia edycja / Październik 2016

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

Dane i analizy
www.dane-i-analizy.pl

Druga edycja Indeksu daje nowe możliwości analityczne. Oprócz porównań międzywojewódzkich, jesteśmy po raz pierwszy w stanie zaobserwować zmiany zachodzące w czasie, w tym samym województwie.

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2015

Druga edycja
Kwiecień 2015

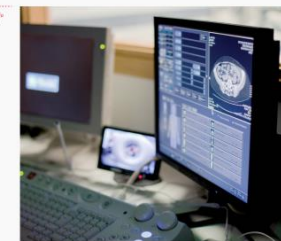

Dane i analizy
www.dane-i-analizy.pl

Jaki jest system ochrony zdrowia w Polsce? Czy warto być lekarzem? Czy propozycje zmian mogą poprawić jego funkcjonowanie? W jakim zakresie? Stwierdzenia i wnioski z tego systemu ochrony zdrowia jest pominięciem, a kryteria oceny lat później zostały ze strony państwa, jak i jego pracowników. Dlatego dlatego do każdego systemu zdrowotnego, nieodłącznym elementem jest system oceny.

Krajowy indeks sprawności ochrony zdrowia 2014

Pierwsza edycja
Styczeń 2014

Dane i analizy
www.dane-i-analizy.pl

terMedia

7 argumentów za miernikami sprawności wg Health Policy Analysis Program, WU

- 1 Określanie i komunikowanie celów systemu
- 2 Refleksja na temat możliwości systemu
- 3 Nawiązanie współpracy wielu interesariuszy
- 4 Przypisywanie odpowiedzialności
- 5 Stała poprawa jakości
- 6 Śledzenie postępów
- 7 Komunikacja i promocja

Nazwa projektu	Organizacja	Skala pomiaru	Pierwszy raport
Health for All 2000	World Health Organization	Kraje członkowskie	1981
Health systems performance 2000	World Health Organization	Kraje członkowskie	2000
Performance Assessment Tool for Quality Improvement in Hospitals (PATH)	World Health Organization, Kopenhaga	Kraje członkowskie	2004
European Community Health Indicators	Komisja Europejska	Kraje członkowskie	2003
Australia's National Health Performance Committee's Framework	Australian Institute of Health and Welfare	Terytoria	2004
Canadian Institute For Health Information's Performance Frameworks	Canadian Institute for Health Information	Regiony	2005
The National Indicator Project, Dania	Ministerstwo Zdrowia wraz z organizacjami samorządowymi i pacjenckimi	Powiaty	2000
De Zorgbalans (Netherlands National Health Care Report), Holandia	National Institute for Public Health and the Environment and the Environment (RIVM)		2005
NHS High-Level Performance Framework, Wielka Brytania	Department of Health	Regiony	1999
US National Healthcare Quality Report	US Department of Health and Human Services	Stany	2005
Health Care Quality Indicators Project	OECD	Kraje członkowskie	2007
Euro Health Consumer Index	Health Consumer Powerhouse	Szwecja, EU	2005

Źródło: Richards D., Smith M.J. (2002)

PwC

Obszary oceny

	UK	Kanada	Australia	USA	EHCI	WHO HFA	WHO HR2000	WHO PATH	OECD
Akceptacja społeczna	-	+	-	-	-	-	+	-	-
Dostępność	+	+	+	+	-	+	-	-	-
Adekwatność	-	+	+	-	-	-	-	-	+
Potencjał	+	-	-	-	-	-	-	-	+
Kompetencje	+	+	+	-	-	-	-	-	-
Ciągłość opieki	-	+	+	-	-	-	-	-	-
Skuteczność	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Efektywność (w tym kosztowa)	-	+	+	+	-	-	+	-	-
Równość	-	+	+	+	-	+	+	-	-
Jakość konsumencka (responsiveness)	+	+	-	+	-	-	+	-	-
Bezpieczeństwo	-	+	+	+	-	-	-	-	+
Stabilność/trwałość	-	-	+		-	-	-	-	-
Szybkość działania	+	-	-	+	-	-	-	-	-

Najczęściej oceniane aspekty działalności systemów

1

Skuteczność

zdolność do osiągania poprawy w danej dziedzinie ochrony zdrowia, mierzonej wskaźnikami stanu zdrowia [19]

2

Bezpieczeństwo

unikanie powikłań i efektów niepożądanych terapii

3

Jakość konsumencka (responsiveness)

odpowiadanie na pozamedyczne potrzeby pacjentów

4

Dostępność

łatwość, z jaką pacjenci mają możliwość uzyskać świadczenia opieki zdrowotnej

5

Równość

równość dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej (patrz: wyżej) lub równość stanu zdrowia

6

Efektywność

relacja między osiąganymi efektami a przeznaczanymi na nie zasobami. Zasoby najczęściej mierzone są wartościami monetarnymi

Wnioski

- 1 Mierzenie sprawności ułatwia zarządzanie systemem
- 2 Dobór mierników może wyrażać priorytety
- 3 Atrakcyjna forma przyciąga uwagę
- 4 Jakość i wiarygodność danych stopniowo rośnie

Uwaga:
Oficjalny
charakter
wzbudza opór
i kontestację

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Bernard Waśko

Od systemu ochrony zdrowia w Polsce oczekuje się:

Aby chronił i poprawiał stan zdrowia mieszkańców

By był efektywny i stabilny finansowo

Aby pacjenci byli zadowoleni z jego funkcjonowania

Kluczowe kwestie

Czy w Polsce w ramach jednolitego systemu prawnego i organizacji systemu ochrony zdrowia występują różnice regionalne w osiąganiu wymienionych celów?

Jakie są przyczyny istotnych różnic w osiąganych wynikach?

Czy zawsze wymaga to większych nakładów finansowych?

Czy istnieją, a jeśli tak, to jakie zależności pomiędzy uzyskiwanymi wskaźnikami?

Czy na uzyskany obraz rzeczywistości możemy wpływać?

Znaczenie miar statycznych

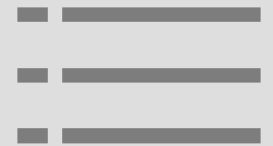
Skutki wprowadzanych ingerencji można kompetentnie oceniać **dopiero za kilka lat**. Do tego czasu możemy posługiwać się jedynie **fragmentaryczną obserwacją**, a wnioski z tych obserwacji w znacznej mierze zależą od **osobistych przekonań obserwatora**.

Dlatego tak ważne jest systematyczne mierzenie jakości systemu ochrony zdrowia za pomocą **obiektywnych, statystycznych miar, w sposób zapewniający ich porównywalność i śledzenie dynamiki zmian w czasie**

Główne założenia Indeksu

- 1 Ocena zjawiska, a nie organizacji
- 2 41 wskaźników
- 3 Wskaźniki selektywne, ale reprezentatywne
- 4 Wskaźniki podzielone tematycznie
- 5 Możliwość porównań międzywojewódzkich
- 6 Możliwość analizy zmian w czasie (ostatnie 5 lat)

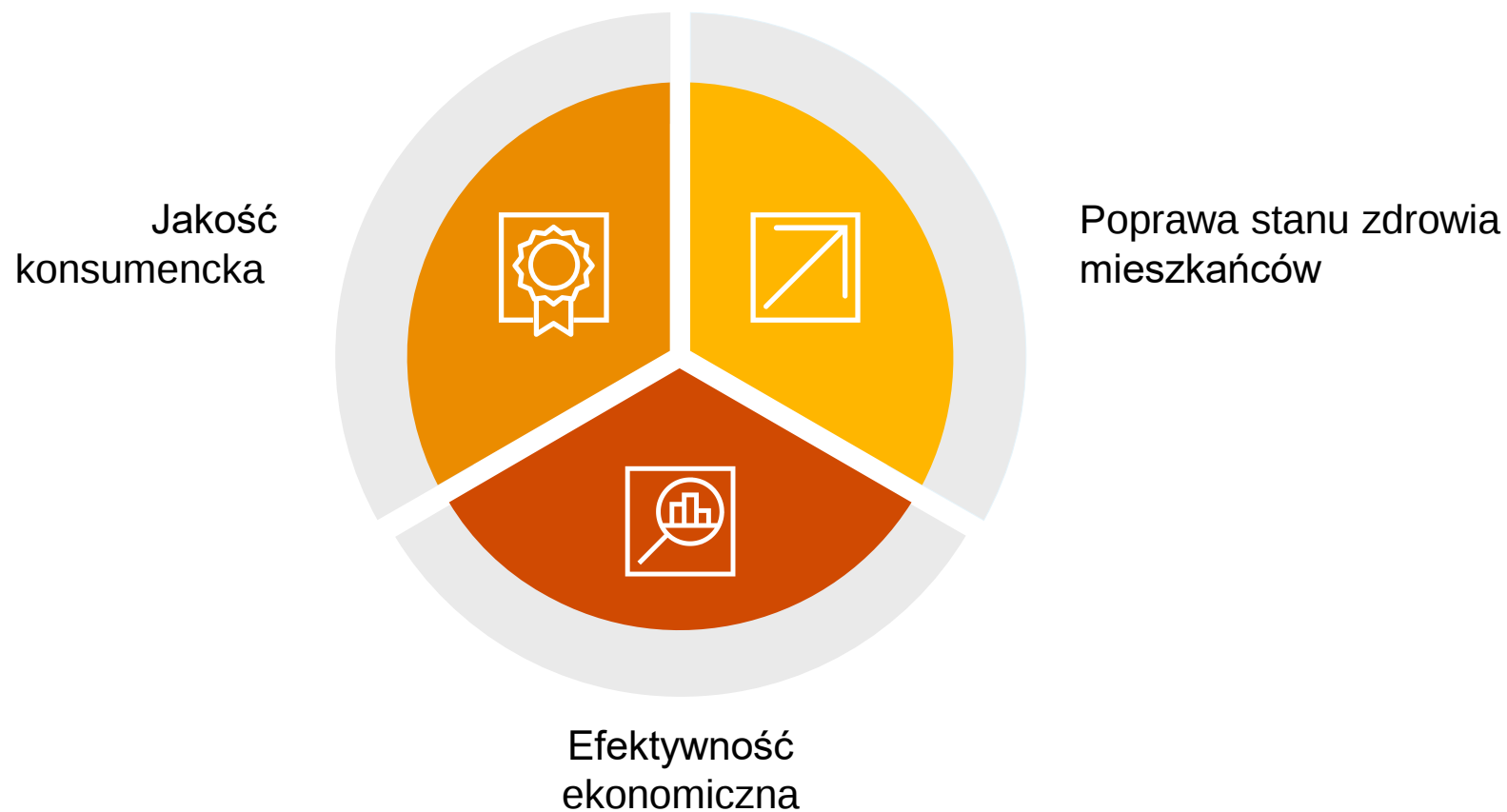

Źródła danych

Analizowane obszary

Czy ich znaczenie jest jednakowe? Jakież?

Poprawa stanu zdrowia
mieszkańców

Efektywna gospodarka
finansowa

Jakość konsumencka opieki
zdrowotnej

Prewencja chorób

Efektywność alokacyjna

Ochrona finansowa pacjentów

Zapobieganie niepełnosprawności

Efektywność ekonomiczna terapii

Czas oczekiwania

Zapobieganie zaostrzeniom

Finanse placówek

Dostępność geograficzna

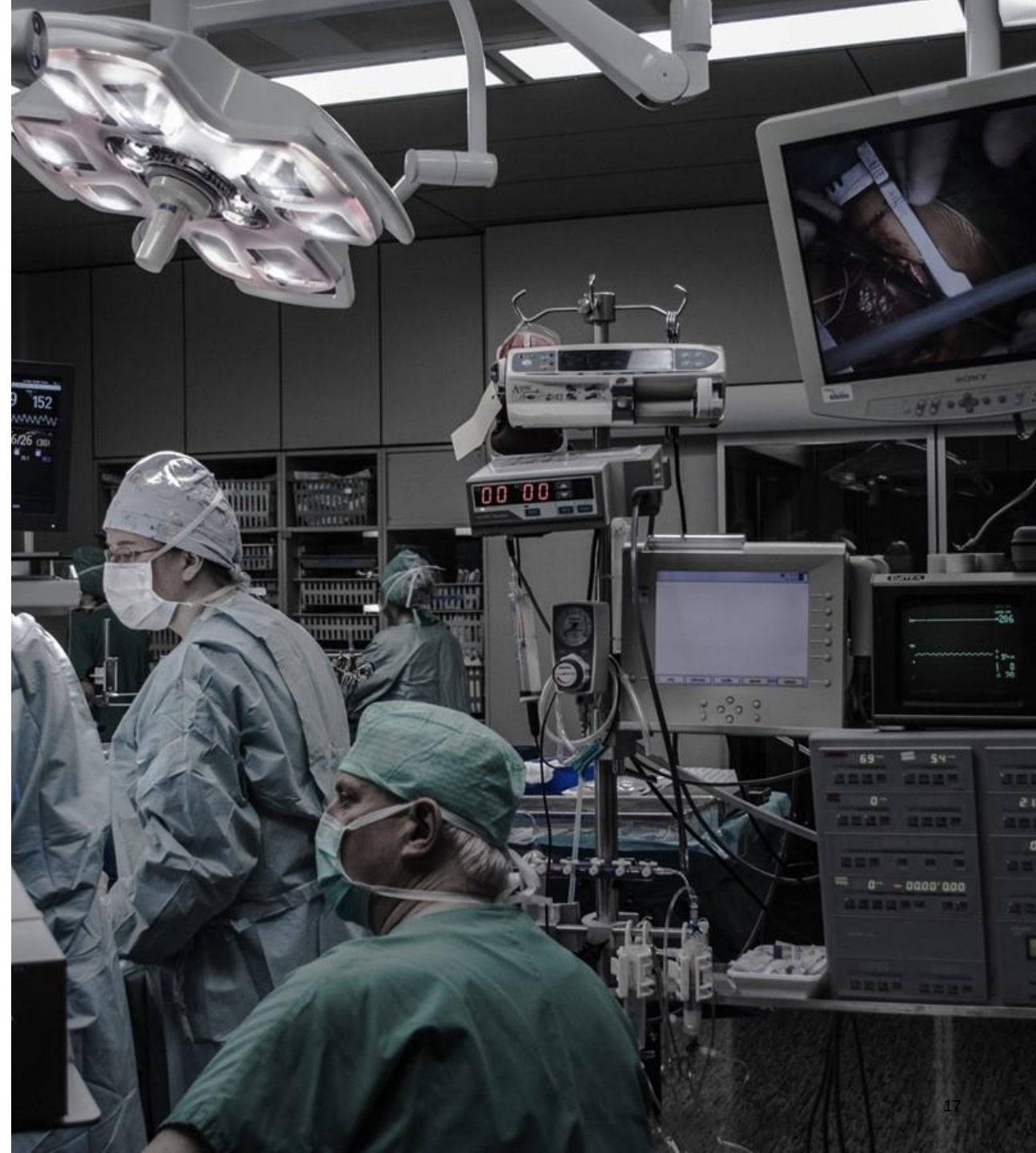
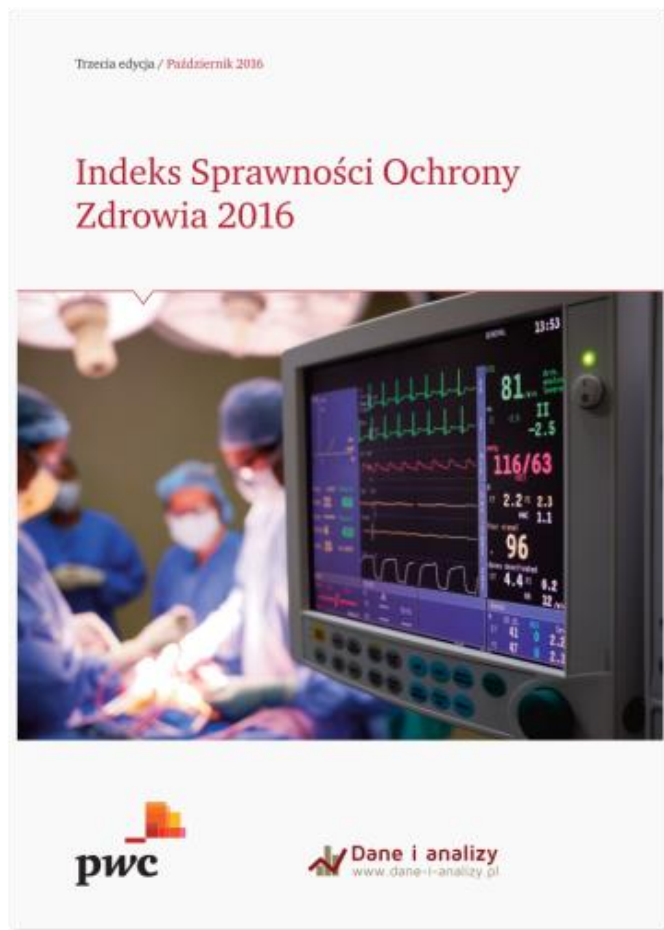
Zapobieganie zgonom

Zarządzanie infrastrukturą

Satysfakcja pacjenta

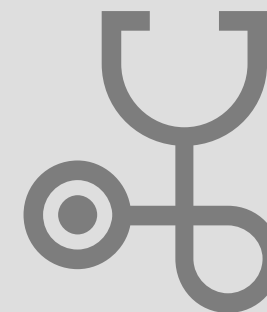
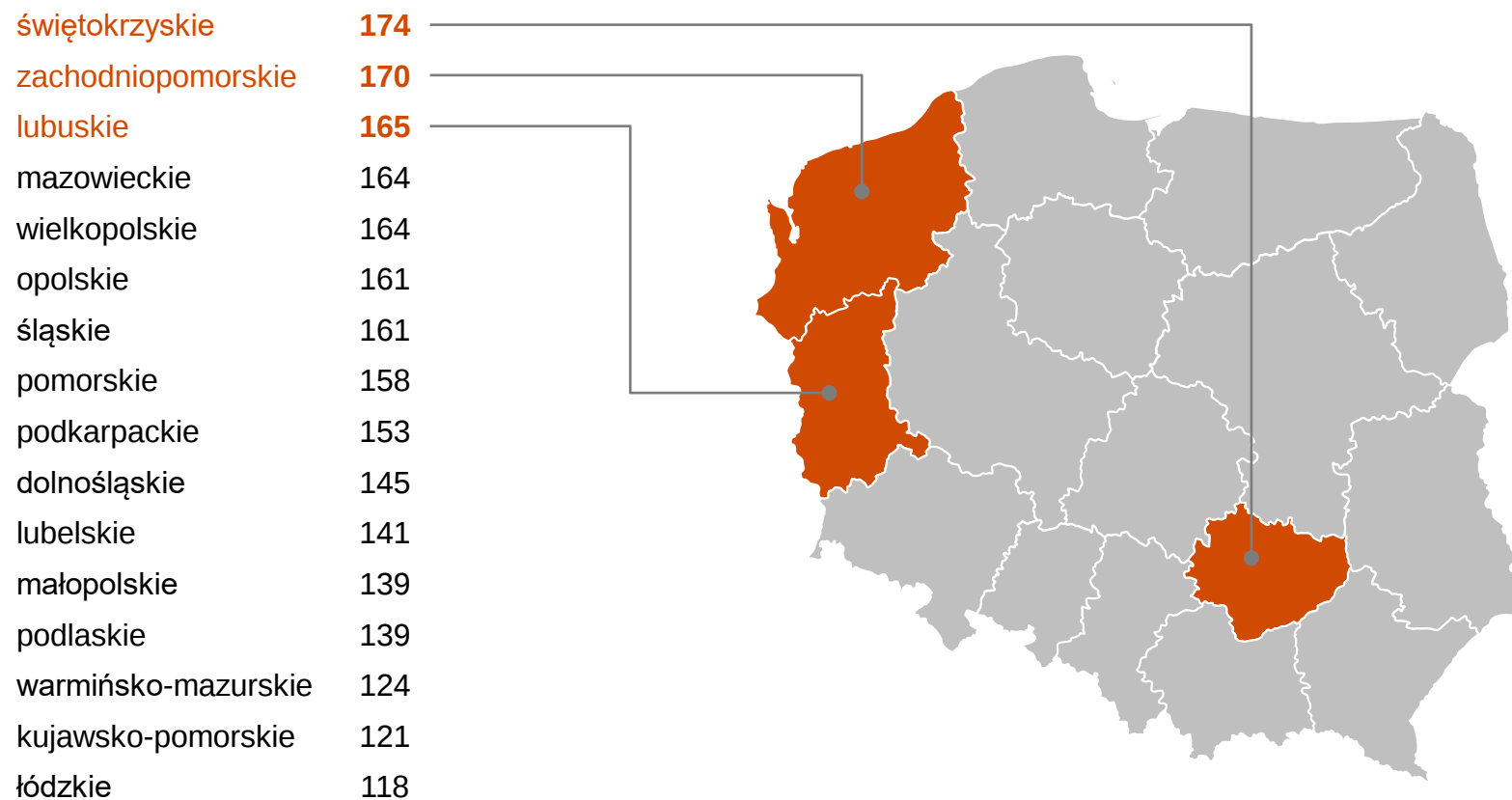
System jakości

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

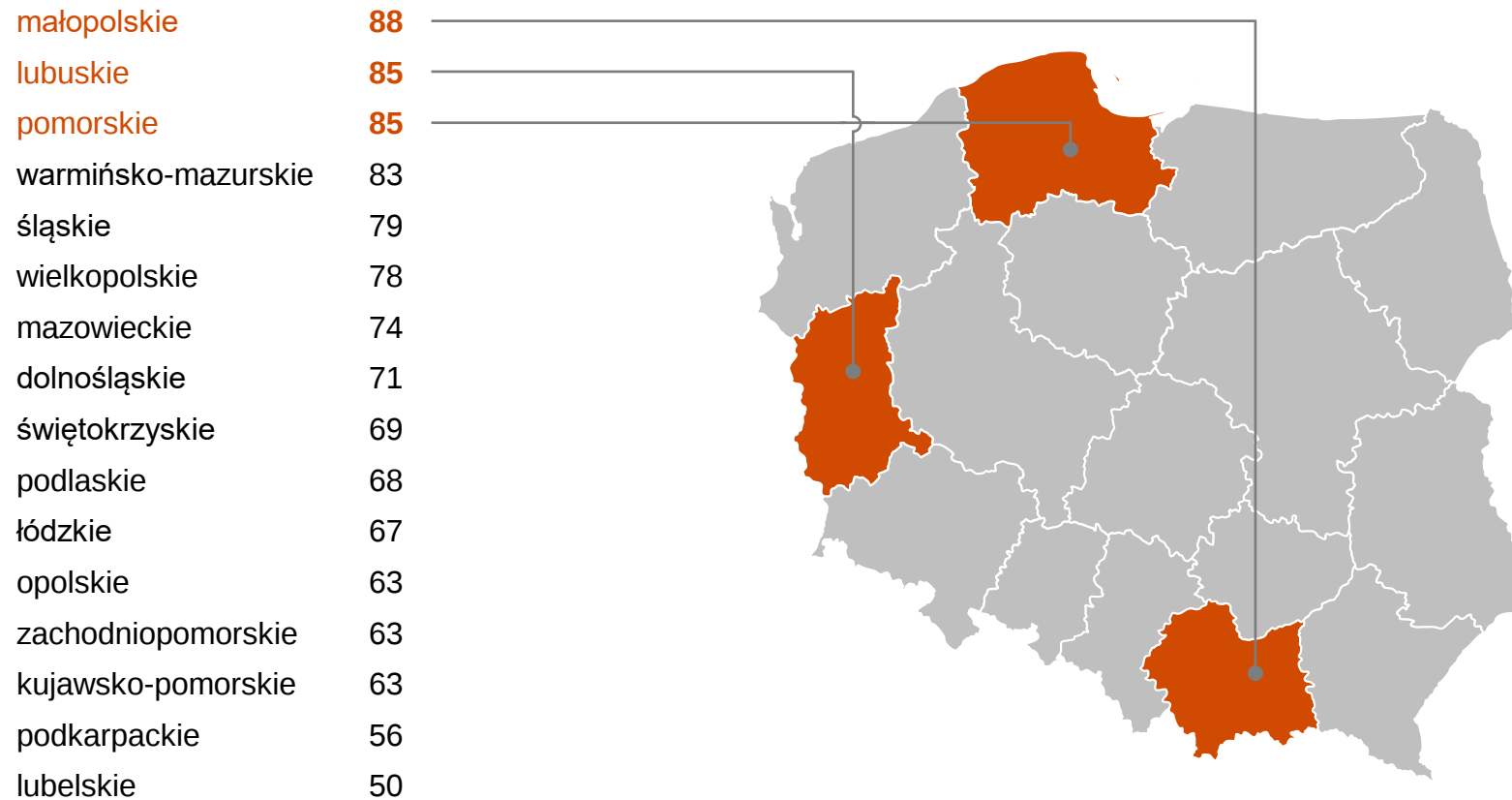
Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców

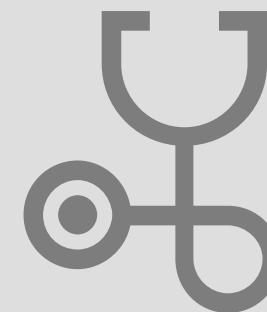
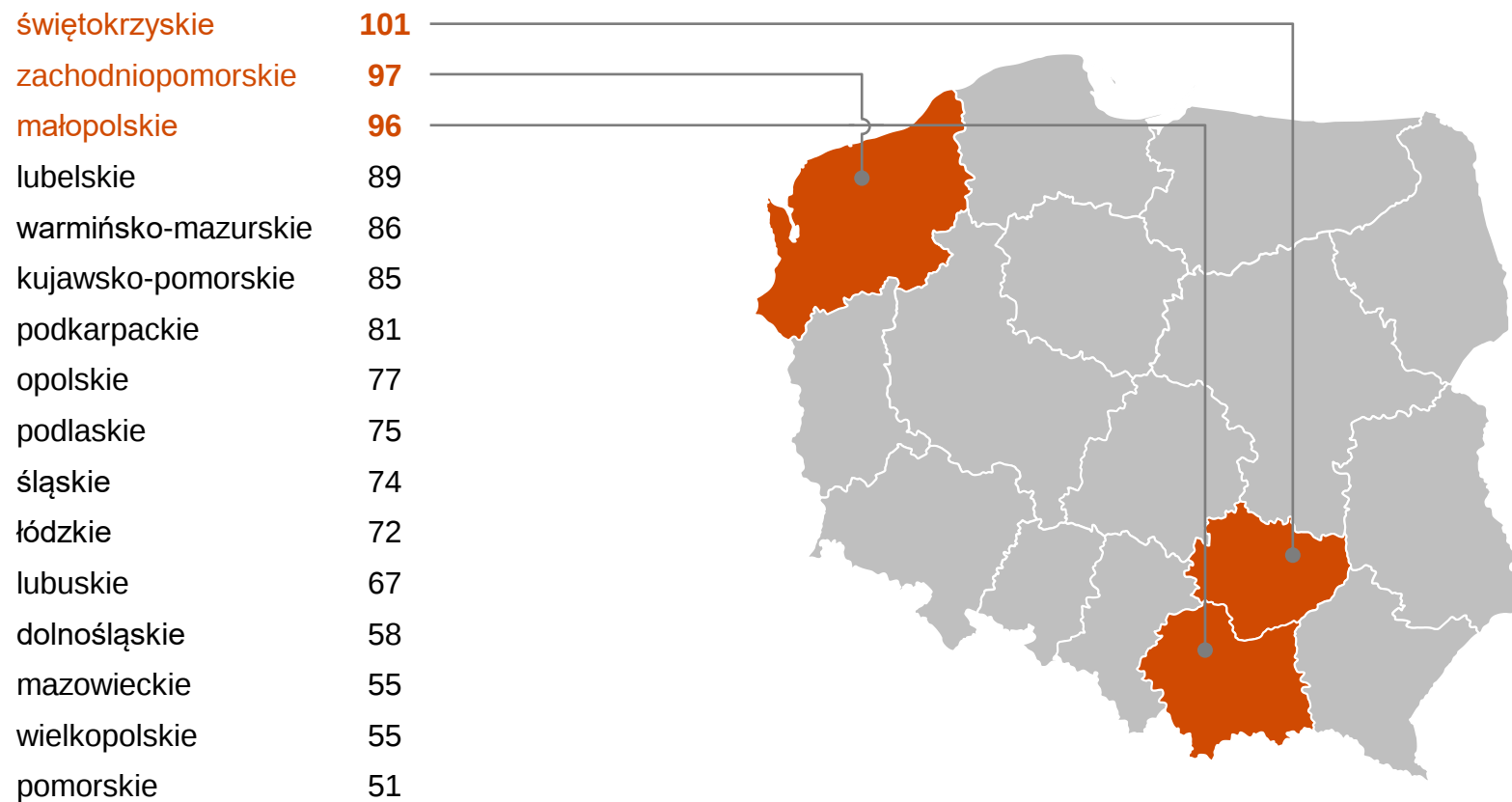
Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

Efektywna gospodarka finansowa

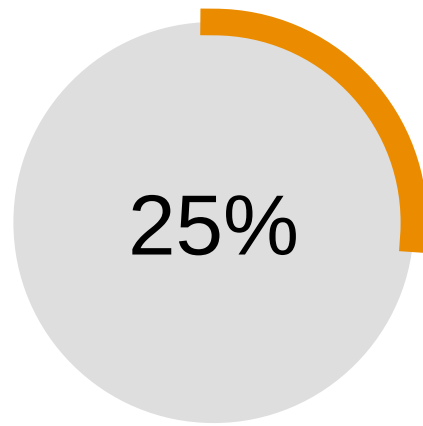

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

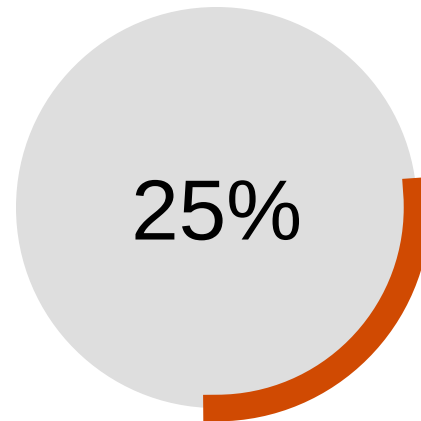
Jakość konsumencka opieki zdrowotnej

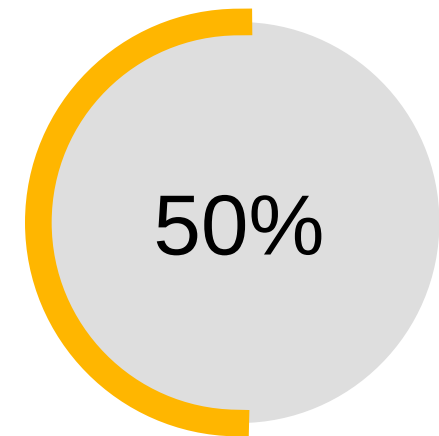
Obszary Indeksu wraz z przypisanymi wagami

Jakość konsumencka opieki
zdrowotnej

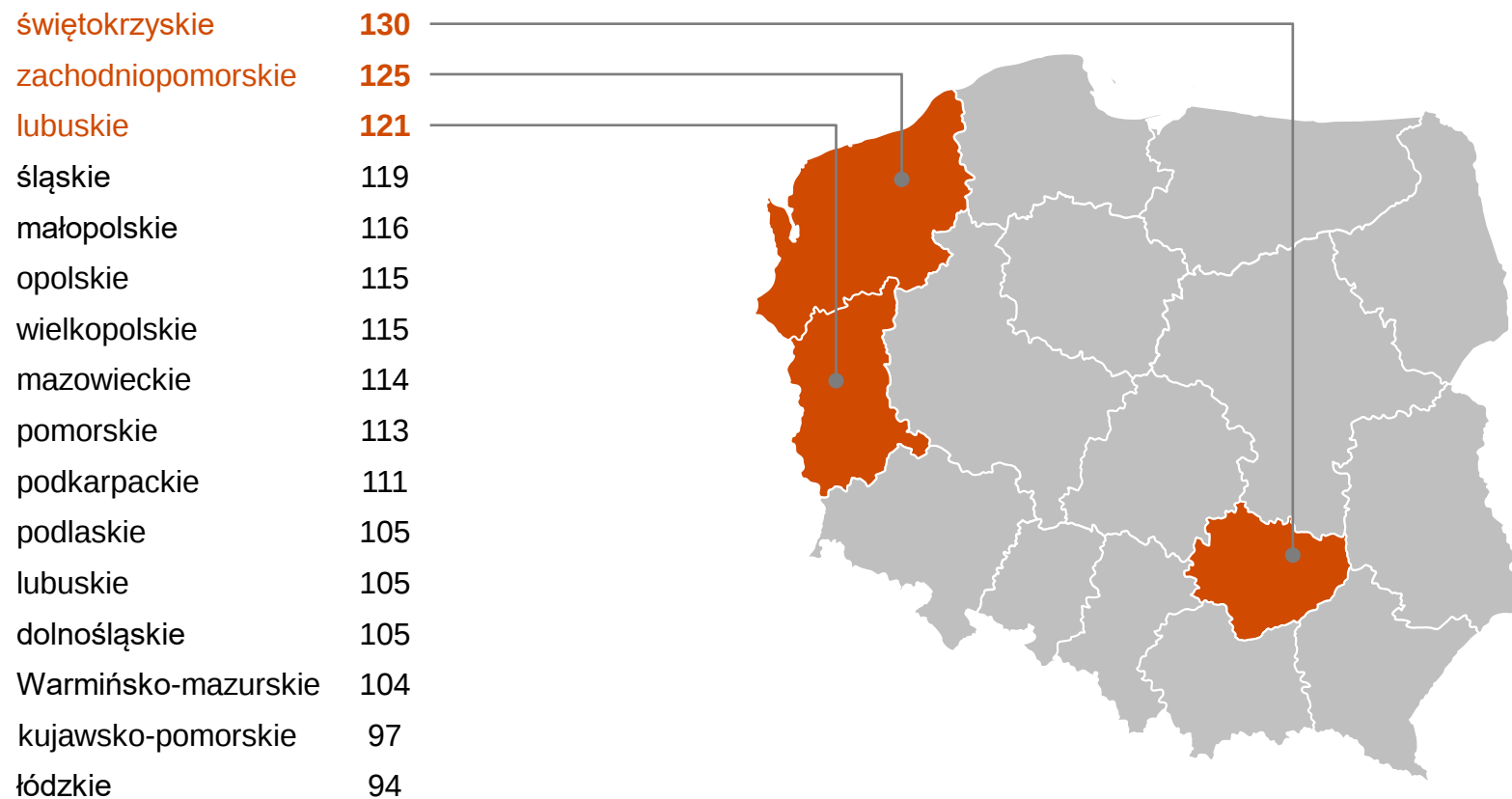
Efektywna gospodarka
finansowa

Poprawa stanu zdrowia
mieszkańców

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2016

Wskaźnik syntetyczny

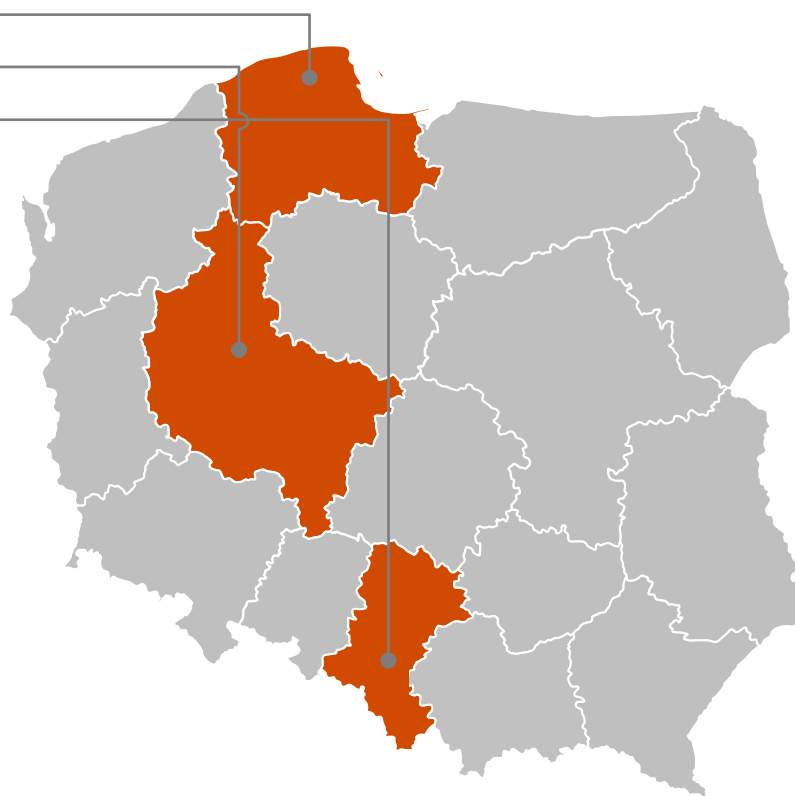

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców

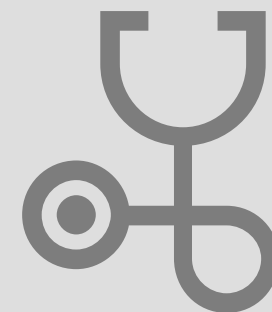
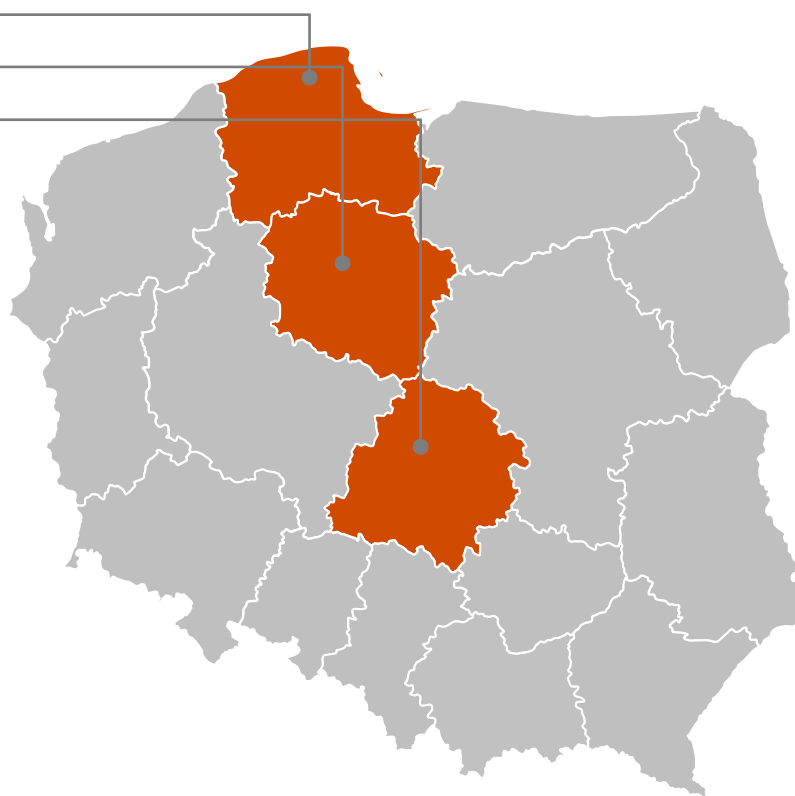
pomorskie	179
wielkopolskie	176
śląskie	173
kujawsko-pomorskie	155
podlaskie	153
świętokrzyskie	152
lubelskie	152
zachodniopomorskie	152
dolnośląskie	150
małopolskie	150
warmińsko-mazurskie	145
mazowieckie	145
podkarpackie	136
lubuskie	132
łódzkie	127
opolskie	126

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Efektywna gospodarka finansowa

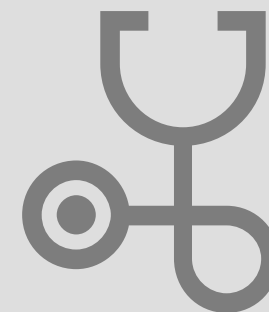
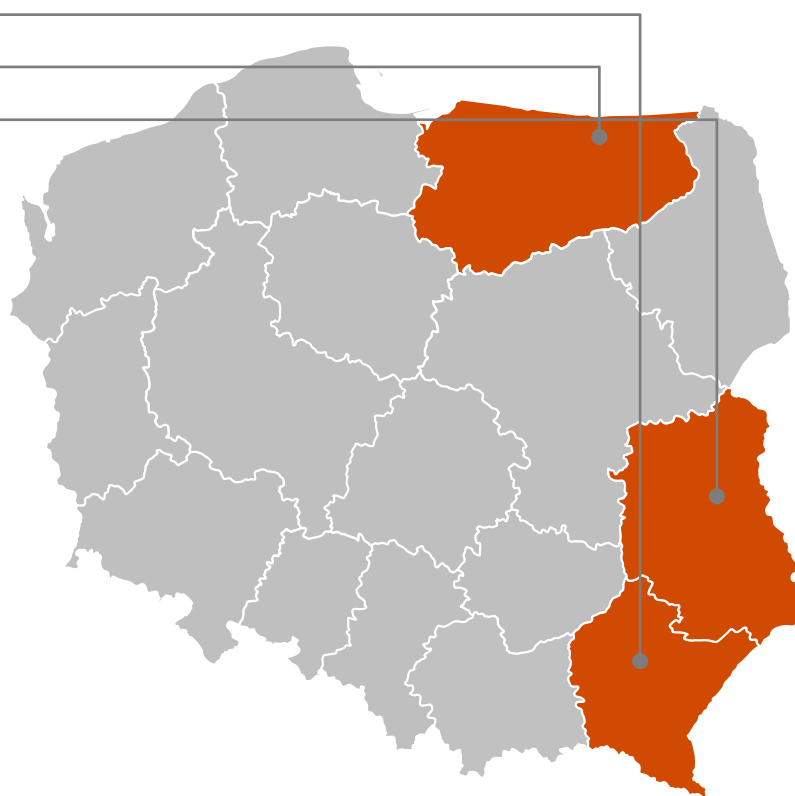
pomorskie	88
kujawsko-pomorskie	86
łódzkie	83
lubuskie	82
małopolskie	81
śląskie	78
wielkopolskie	75
świętokrzyskie	69
podlaskie	67
mazowieckie	65
warmińsko-mazurskie	63
dolnośląskie	63
zachodniopomorskie	60
lubelskie	58
podkarpackie	56
opolskie	53

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Jakość konsumencka opieki zdrowotnej

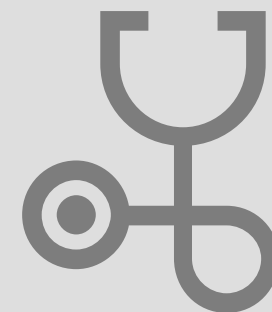
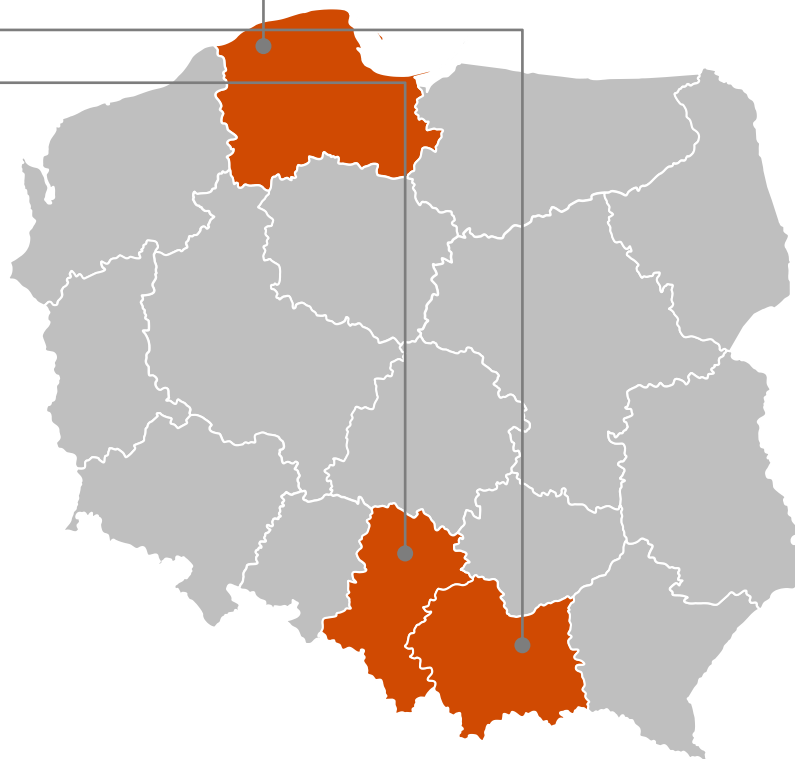
podkarpackie	88
warmińsko-mazurskie	82
lubelskie	82
kujawsko-pomorskie	79
śląskie	78
małopolskie	77
lubuskie	76
wielkopolskie	73
pomorskie	63
dolnośląskie	63
świętokrzyskie	62
mazowieckie	61
zachodniopomorskie	61
łódzkie	58
opolskie	56
podlaskie	47

Indeks Sprawności Ochrony Zdrowia 2018

Najlepiej oceniane województwa w ujęciu całościowym

pomorskie	127
małopolskie	125
śląskie	125
wielkopolskie	119
kujawsko-pomorskie	114
lubelskie	111
warmińsko-mazurskie	109
świętokrzyskie	109
dolnośląskie	106
zachodniopomorskie	106
lubuskie	105
podlaskie	105
mazowieckie	104
podkarpackie	104
łódzkie	99
opolskie	90

Kontakty PwC

pwc.com

© 2019 PwC Advisory spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Wszystkie prawa zastrzeżone.

Mariusz Ignatowicz

Partner PwC, lider zespołu ds. rynku
ochrony zdrowia

+48 502 184 795
mariusz.ignatowicz@pwc.com

Bernard Waśko

Dyrektor Medyczny PwC,
zespół ds. rynku ochrony zdrowia

+48 519 506 490
bernard.wasko@pwc.com